

N:o 44.

Af Herr **Sven Andersson**: *Om ändring af gällande stadgande om utseende af ledamöter i pröfningskomité.*

Enligt 61 § i gällande bevillningsstadga eger Kongl. Maj:ts Befallningshafvande att utse alla ledamöter i pröfningskomitéen.

Pröfningskomitéernas förnämsta verksamhet borde utan tvifvel gå ut på att åstadkomma rättvisa och jemlikhet med afseende på beskattningen af de olika skatteföremålen sins emellan. En lång erfarenhet torde emellertid hafva ådagalagt, att de på dylikt sätt tillkomna pröfningskomitéerna icke förmått att härvid uppfylla sitt ändamål. Öfverallt inom landet har det också redan länge herskat missnöje och uttalats klander öfver dessa komitéers förfarande, i synnerhet som det visat sig att nästan alla de, till antalet ständigt ökade, besvär, som anföras öfver taxerings- och pröfningskomitéernas beslut, vanligen lemnas utan allt afseende.

Missnöjet häröfver har på sednaste tiden ytterligare stigit med anledning deraf att Kongl. Maj:ts ryktbara skrifvelse, rörande jordens upptaxerande till dess verkliga värde, blifvit, enligt jordegarnes åsigt, under sistlidet år i allmänhet tillämpad på det sätt, att jorden pålagts beskattning efter dess fulla värde eller derutöfver, utan att vederbörande synas hafva iakttagit stadgandet i § 6 af instruktionen för taxeringsförrättningarne, hvori föreskrifves att «då fast egendoms värde beräknas efter dess afkastning, bör afseende fästas å de grundskatter samt öfriga utskylder, som utom allmänna bevillningen skola af samma egendom utgöras», så att värdet i förhållande derefter skäligen minskas. — Derjemte är det uppenbart, att nyssberörda skrifvelse blifvit tolkad så, att endast *jordfastighet* blifvit åsatt förhöjd bevillning, under det andra fastigheter eller beskattningsföremål icke i lika mån fått bevillningen höjd.

Det vore visserligen godt och väl, om man genom förhöjd beskattning åt jordbruket kunde skaffa tillräckliga inkomster till bestridande af de, uti en för de beskattade oroväckande grad, alltjemt stigande statsutgifterna och sålunda undvika en statsbankrutt. Men förfarandet härvid synes mig erinra om den drunknande, som, för att rädda sitt lif, griper efter ett halmstrå; ty för enhver, som icke uteslutande ser våra skatteförhållanden ur alltför ensidiga synpunkter, måste det nu vara klart att de jorden åliggande mångfaldiga skatter och onera, t. ex. vägunderhåll, rustning, rotering, tionde m. m., icke kunna ytterligare ökas, såvida man ej vill tvinga de mindre jordbrukarne att lemna sina hemman öde och sjelfva utvandra till ett annat land, der de icke bringas till tiggargastafven genom orimliga skatter. Riksdagen måste omsider tillgripa den enda utväg, som finnes att erhålla jemnvigt i budgeten, nemligen att minska de många öfverflödiga statsutgifterna.

Orsaken dertill att pröfningskomitéerna icke åtnjuta den skattdragande befolkningens förtroende, ligger deri att ledamöterna ensamt utses af konungens Befallningshafvande; ty denna myndighet kan ej ega tillräcklig person- och ortkännedom, för att med sitt val alltid träffa de personer, som passa för ett sådant uppdrag. Den allmänna åsigten är äfven att dessa komitéer måste, för att rätt motsvara sitt ändamål, tillsättas på annat sätt. Motioner härom ha vid flera riksdagar blifvit väckta.

Men, ehuru det således är nödvändigt att åstadkomma en förbättring i detta afseende, skulle jag likväl icke nu hafva framkommit till Riksdagen med denna motion, då en redan tillsatt skattekomité är i verksamhet, om ej det vore mig bekant, att denna komité har till hufvudsaklig uppgift att rättvisare ordna skatteförhållandena mellan stad och land, samt således icke särskildt torde sysselsätta sig med den fråga, hvarom min motion handlar.

På grund af det ofvan anförda, får jag härmed vördsamt föreslå att Riksdagen för sin del ville besluta, att 61 § momentet 1 i gällande bevillningsstadga skall erhålla följande lydelse:

Pröfningskomité består af 30 ledamöter, hvilka i Stockholm utses ensamt af Öfverståthållare-embetet, men i de öfriga länen af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och vederbörande landsting till hälften hvardera, bland de af taxeringskomitéerna dertill föreslagna personer. På det Kongl. Maj:ts Befallningshafvande

och landstinget ej med sitt val må falla å samma personer, åligger det Kongl. Maj:ts Befallningshafvande att i god tid för sin del utse ledamöter och genast om sitt val underrätta vederbörande landsting samt tillika uppgifva hvilka personer, som af taxeringskomitéerna blifvit föreslagna. De af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande utsedde skola utgöras dels af fastighetsegare dels af näringsidkare och dels af löntagare. Landstinget skall utse antingen jordegare eller jordbruksidkare.

Stockholm den 26 Januari 1880.

S. Andersson

från Norra Luggude.

N:o 45.

Af Herr **Sven Andersson**: *Angående ersättning till kronobetjente för fortställande af kallelser till första förhöret i konkursärenden.*

I 25 § af 1862 års konkurslag föreskrifves att, sedan uppteckning af gäldenärs bo skett, rätten eller domaren åligger att genast kalla gäldenären att å viss dag, sist inom 14 dagar, bouppteckningens rättighet med ed fästa. I 39 § af samma lag säges, att till det förhör inför rätten eller domaren, då gäldenären bör bouppteckningsed aflägga, de i orten vistande och närmast boende borgenärer skola kallas för att utse gode män för att konkursboet till förvaltning emottaga, hvarvid borgenärerna ega uppgifva beloppet och beskaffenheten af sina fordringar och, så vidt ske kan, förete de handlingar, hvarå fordringarna sig grunda.